

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: **DUMINEC'A.**

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI: Pentra Austro-Ungari'a pe anu . . 5 fl.—cr. " " " " 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentra Romani'a si strainetate pe anu 14 fr. " " " " pe 1/2 a. 7 fr.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biserica si Scól'a.“ Èr banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.“</p>
---	--	--

Sfer'a de activitate a scólei poporale.

Scól'a poporala sprijinita din partea familiei, sustienuta, condusa si supraveghéta din partea bisericiei, in urma ajutata si din partea statului, continua, intregesce si termina educatiunea inceputa in cerclu familiaru.

Cunóscem reportulu scólei catra familia, biserică si statu, se delimităm acum cerclu ei de activitate:

a) *Scól'a poporala primesce pruncii familieru din tóte clasele societătii fara osebite.*

Fie care individu are aici pre pamentu un'a si aceea-si destinatiune, destinatiunea d'a se apropiá necurmatu catra idealulu deseversirei.

Fie avutu, fie seracu, fie stapanu, séu servu, totu insulu are dreptu d'a se apropiá catra acestu mare-tiu idealu, asia ne invatia si Salvatorulu divinu, care catra toti a graitu :

„Fiti perfecti, precum este tatalu vostru curescu!“

Scól'a poporala primesce in sinulu seu prunci din tóte clasele societătii, ii-cresce pre toti cu aceleasi mijlóce, dupa aceleasi regule si totusi nu pierde din vedere individualitatea singulariloru elevi; càci invetiatorulu póte tractá pe fie-care pruncu dupa insusirile sale firesci, fara a-se abate dela normele pedagogiei si fara a nitá, nici pentru momentu macaru, scopulu obscescu alu bunei educatiuni.

Scól'a poporala nu considera nici originea prunciloru, nici nationalitatea scl., ci condusa de nisce nobile principii umanitare, tiene in vedere totdeun'a curatu numai fiinti'a omenésca cá atare, stàruesce a desvoltá pre totu insulu asia, incât se scie progresá, mai tardiu de sine statatoriu pana unde ii-permitu poterile.

Nimenea nu se nasce numai pentru o casta anumita, séu pentru cutare sfera de ocupatiune speciala, in etatea cea frageda pre toti trebuie dara se-ii cultivám de o potrivă, cu atât mai tare, ca aplecarile individuali a le singulariloru incepu a se manifestá

in trasuri mai pronuntiate abia càtra finea periodulu de crescere.

Fórte nimeritu dice eminentulu Dr. Kehr:

„Scól'a trebuie se impartasiésca tuturoru minoriloru o cultura umana cbstésca fara privire la originea loru familiara, fara privire la positi'a sociala a parintiloru scl., numai astfelu se vor poté contopi diferitele clase a le societătii, si vor poté formá unu intregu organicu si compactu, numai astfelu se vá deschide fie carei persóne cale libera d'asi alege o sfera de actiune pe deplin corespondietória facultatiloru individuali, cá apoi dupa cum poftesce ordinea morala, se-se póta inaltá acele spirite, cari dupa talentu, caracteru si cultura sunt vrednice a stá in fruntea societătii omenesci.

β) *In scól'a poporala se primescu numai prunci, cari au trecut de 6 ani.*

Cunoscintie si desteritati se potu propune prunciloru si se potu pricepe din partea loru numai atunci, dupa ce atât corpulu cât si spiritulu au ajunsu deja la o anumita treapta a desvoltării; investimentulu se nu se incépa dara prea de timpuriu, si nici se nu se termine cu grab'a, càci perceperea ideiloru si a notiuniloru, assimilarea si combinatiunile loru multiple in spiritulu sunt nisce acte psihice cu multu mai complicate, decât se-se póta esecutá bine la o versta prea frageda.

Etatea dintre 6 si 7 ani (ce este caracterisata prin schimbulu dintiloru) e acelu timpu, cand sufletulu pruncescu incepe a se desveli din intunereculu neconsciintiei, si devine cu incetulu capabilu a pricepe idei si cunoscintie, càci substanti'a cea sura a creeriloru, portatórea propria a functiuniloru psihice dupa anulu alu 6-lea incepe a se consolidá totu mai tare si tiesetur'a interna a substantiei cerebrali se face mereu tot mai compacta si organisata, spiritulu pervine la putere, d'a reflectá asupra ideiloru procurate, si atunci inteligenti'a e in stare a suportá astfelu de incordari durabile, precum le-recere invetiamentulu.

In etate pré frageda, (de 4—5 ani) nu este ratiunálu a invetiá pe pruncu, càci atunci lipsesce inca cu deseversire tenacitatea si perseveranti'a, atât din punctu de vedere fisicu cat si spiritualu, si déca totusi voim cu ori-ce pretiu a grabí maturitatea sufletului, va trebui se aplicám mijlóce maestrite, sufletulu tineru e flessibilu, se vá acomodá usioru si póte va ajunge in scurtu timpu la o trépta admirabila a desvoltarii, inse acésta maturitate falsa nu multu ajunge, caci ea chiar atunci va disparé si se va streformá in o tempire batatória la ochi, cand inteligenti'a ar trebui se produca cele mai frumóse róde.

Inca dóra mai triste si mai semtite sunt urmarile unui invetiamentu pré maturu, din punctu de vedere fisicu; déca se iritéza prin incordari nenaturale nervii, cari mijlocescu lucrările spiritului, iritatiunea loru prematura se transpórta in modu simpaticu asupra tuturor sistemelor nervóse, cari fiindu inca tóte fragede si sensibile, se vor desvoltá cu iutime febrila, si corpulu intregu devine maturu fara vreme, inainte de ce ar fi potutu ajunge fiecare organu singularu alu seu la o desvoltare complecta.

Din ideile espuse pana aci urméza, ca invetiamentulu, déca vrea se fie ratiunálu, are se-se incépa numai dupa ce prunculu a implinitu verst'a de 6 ani si apoi se dureze invetiamentulu, pana cand se arata presemnele maturitáti trupesci.

Invetiamentulu este o lucrare pedagogica dintre cele mai complicate, problém'a lui e cu multu mai dificila, de cât se se póta resolví bine in timpu scurtu.

Numai unu invetiamentu indelungatu póte lasá urme durabile in spiritulu teneru. Invetiamentulu numai asia va avé potere educativa, déca va influintiá succesivu asupra elevului minorenu, in decursulu mai multoru ani. In cele de susu am disu: „invetiamentulu se nu se incépa de timpuriu,“ acum putem completá acestu principiu astfelu: invetiamentulu se nu se incépa de timpuriu si se nu se termine iute. Manecám din temeiri psihologice, cand sustienem, cà instructiunea are se-se estinda pana in aceea vârsta, cand incepu a-se aretá semnele invederate ale maturitáti in organismulu fisicu alu elevului.

Este consultu, cá minorenu se remana sub inriurirea educativa a instructiunei scolare pana la etatea de 14—15 ani, (socotindu intrun'a si cursurile de repetitie) càci in anii acesti'a se desvólta poterile mai nalte ale spiritului: fantasi'a, inteligentia, ratiunea, cari tóte invetiamentulu temeinicu este chiepmatu a-le regulá, apoi in etatea acést'a e mai de lipsa si este dóra mai usior a resadí in sufletulu tineru idei si convingeri morale, cari au se formeze elementele caracterului firmu.

Mai departe la acésta versta se stírnesce in adolescentu consciinti'a poterii proprie, care usioru póte ocupá pe cai rele, déca nu va fi disciplinata

bine, nu va fi folosita la vremea s'a spre fortificarea caracterului moralu.

In urma din punctu de vedere practicü inca este recomandabilu scutulu educatiunei scolare pana la anulu alu 14—15, pentrucà chiar in acesti ani este timpulu celu mai potrivit de a impartasi tinerului pregatiri speciale pentru trebuintiele diverse ale vietii practice.

γ) *Anulu scolasticu are se dureze celu putien 7 luni, ér maximulu timpului de invetiamentu se nu tréca preste 10 luni.*

Este unu lucru notoricu, ca unu invetiamentu scurtu, de 5—6 luni nici de cât nu póte corespunde scopului maretiu de-a sporí cultur'a unui omu minorenu si totodata a sterní in elu vointia statornicu indreptata spre bine.

O pauza de 6—7 luni e unu restimpu inca pré lungu, pentru cá prunculu se uite cu deseversire cerculu strimtu de cunoscintie si desteritati insusite, póte éra numai superficialu, in decursulu celoru 5 luni de frecuentia.

Vorbim in contra unui invetiamentu elementaru marginitu la vr'o catev'a putiene luni cu atât mai tare, cà pe langa o astfelu de activitate redusa nici nu ni putem inchipuí nisce invetiatori diligenti, bravi si culti. Invetiatoriulu, care in restimpu de 6—7 luni nu are de a face cu scól'a, acél'a de sigur si va cautá altu cercu de actiune, in decursulu pauzei lungi va cercá, si va gasí alte isvóre de castigu; ideile, nesuintiele, sperantiele si ilusiile lui tóte voru gravitá catra altu centru póte cu totulu streinu sublimei sale cariere, scól'a si afacerile scolare vor devení pentru elu numai o ocupatiune laterala, salariulu putien ce umbla cu durat'a scurta a invetiamentului nu-i va poté acoperí nici chiar lipsele traiului dilnicu; si astfelu invetiatoriulu se fi fost elu la inceputu cât de insufletitu pentru cultur'a poporului, va fi silitu chiar si fara voia a se abate dela oficiulu lui atât de pretiosu pentru venitoriulu natiunei si legatu cu atât'a raspundere inaintea omenirei si inaintea lui Ddiu.

Se cuprindem intr'un'a ideile sus insirate si conchidem asia:

Invetiamentulu elementaru se dureze anualminte celu putien 7 luni.

Precum unu invetiamentu prea scurtu si grabitu nu póte avé inriurire educativa asupra eleviloru mici, chiar asia nu ar corespunde scopului unu invetiamentu indelungatu, ce s'ar estinde preste 10 luni si ar durá neintreruptu si in decursulu luniloru fierbinti ale verei.

Invetiamentulu in sine si deprinderile, cari apartienu lui, numai asia vor produce ródele dorite, déca nici odata nu vor luá astfelu de dimensiuni, prin cari s'ar poté periclitá trezvi'a spiritului si elasticitatea nerviloru tineri.

Invetiamentulu are se proceda dupa legile firei, precum natur'a repaoséza din timpu in timpu pentru

a-si procurá noue poteri de desvoltare, chiar asia si instructiunea are se-se intrerumpa prin pause anuale anumite (de 2—2 $\frac{1}{2}$ luni), cá poteriile scolariilor se aiba destulu timpu a-se recreá spre incordári mai intensive, ce au se urmeze treptatu.

Pausarea invetiamentului o pretinde nu numai legea desvoltării firesei, ci o reclama in asemenea mesura chiar si scopurile vietii practice.

Viéti'a practica ea inea si-are postulatele sale facia cu individulu; nu este de ajunsu ca prunculu din poporu se scie scie, cetí, scoti scl., ci elu trebuie sè se deprinda a si lucrá (intielegemu aici lucrulu fisicu, in sensulu vulgaru alu cuventului.)

Timpulu feriiloru este ocasiunea cea mai nimerita ca parintii se deprinda pe prunci la lucru aretandu-le cum au sè se folosésca cunoscintiele si desheritátile procurate in scóla.

In anii primi joculu este asia dicendu singur'a ocupatiune a pruncului, in care crescatoriulu póte se-i lase deplina libertate, inse dela anulu alu 6-lea in susu trebuie sè se reguleze boldulu de lucrare in o directiune mai seriósa, cá nu cumva acestu boldu de o insemnatate atât de capitala pentru viéti'a practica, se degenereze in o desiérta pierdere de timpu.

Lucru fisicu aplicatu la vremea sa, este unu medilocu de educatiune dintre cele mai efective; parintii dar se completeze crescerea scolara esereitandu pruncii loru in decursulu feriiloru cu deprinderi practice necesarie pentru viétia; cáci nu inzedaru a disu ingeniosulu auctoru *) alu opului „Emil“: „elevulu meu sè se deprinda in cutare maestria séu alta desteritate practica, pentru cá se scie nu numai cugetá ca unu intieleptu, ci se fie capabilu a si munci ca unu simpu tieranu!“

* * *

— Scól'a este chieamata a sterni in elevu prin invetiamentu cultura intelectuala, ér prin disciplina a intemeiá in minorenu elementele culturei morale.

Invetiamentulu si *disciplin'a* sunt cei doi factori de frunte a cresterii scolare.

Disciplin'a se póte considerá ca o parte *negativa* menita a delaturá piedecile educatiunii si a scuti moralitatea elevului, acósta parte negativa este baz'a pe care se zidesce partea a dóu'a, partea *positiva* adeca: *invetiamentulu*; despre *invetiamentu* si despre *disciplina* inse vom tractá de alta data.

Dr. P. Piposiu.

Reportulu

preotului Ioan Istin din Jadani catra sinodulu parochialu ordinariu, tienuu la 11. Ianuariu 1887.

Onorabile Sinodu parochialu! Bucure-se sufletulu meu intru Dlu, cand cá parintele vostru sufletescu vedu cá voi, fií mei sufletesci si credinciosii bi-

sericei nóstre din Jadani atât de multu ve interesati de trebile vóstre bisericesci, scolari si fundationali; cáci ce alt'a — déca nu marea vóstra interesare pote fi caus'a acestui pré frumosu sinodu parochialu ordinariu de astadi, la care ve adunarati.

Si bine ati facutu ca v'ati adunatu, fiindca este manosu terenulu activitátii nóstre in biserica. Ba, dar vede marea vóstra interesare ómenii nostri cei mari si bravi, cari luptara lupta grea fórte si ostanitóre pana v'au castigatu voue aceste mari drepturi casi care asemenea fórte putieni credinciosi de a altoru confesiuni posiedu, — nunumai cá nu ie ar paré reu pentru ostanelele si luptele loru, ci mangaiati in inimile loru — ca seminti'a semanata de densii a caduutu pe pamentu roditoriu, multiamiti ca v'a potutu aredicá pana la atât'a, ar dá ferbinte multiemire lui Ddiu, si cu nespusa mangaiare ar adormi de nou.

Numai libertatea póte nasee lucruri mari si frumoase. Dar cand recunóscem noi acést'a, totodata trebuie se recunóscem si se n'ascundem nici acelu a-deveru recunoscutu si vecinicu, ca pana ce libertatea folosita cu tactu si intieleptiune póte face minuni; pana atuncia éra-si libertatea folosita reu, póte se ne aduca stricatiune fórte mare, ba chiar móрте la totu ce e nobilu, bunu si maretii.

Precum e cutítulu unélta buna si folosítoria in manile omului cu minte; tocmai asia totu acél'a in manile copilului neintieleptu este unélta primejdiósa, cu care si-póte primejduí insasi viéti'a s'a

Asia stám noi On. Sinodu cu constitutiunea nóstra bisericesca. Déca vom folosi-o intieleptiesce, ea ni este arma, cu care servindun-e ne potem castiga binele si fericirea comuna; éra folosindu-o noi neintieleptiesce ni stricam mai multu noi in sine — decát ne ar poté stricá cei mai pronuntiatii dusmani ai nostri. Se ne grupam dara in jurulu bisericei nóstre, carea ne da cea mai mare libertate in frumós'a ei constitutiune, se lucrám cu totii, casi copii unei mame bune, si ascultandu povetiele-i frumoase si folosítóre se nisumu a merge totu inainte si cu vreme vom vedé ce fructe frumoase vom culege noi din pomii saditi in gradin'a constitutiunei nóstre bisericesci, — care fructe nu potu fi altele decátu pré gustósele fructe a indestulării, bunastarii si-a fericirei.

Ér ca se putem lucrá cu sporiu siguru, lipsa avem nainte de tóte se ne cunóscem pre noi insine, cáci „*cine scie bine deschilini lucrurile, bine invatia*“ dice órecine din batrani. Noi in biserica, adeca in sinodalitate se fim cuprinsi de spiritulu duchului santu, carele prin lucrările daruriloru sale, adeca: prin blandetia si crutiare se nisum a lucrá la aredicarea, iuflorirea si inaintarea santei nóstre biserici, si printréns'a la aredicarea, inflorirea, inaintarea si luminarea nóstra a tuturoru membriloru a acestui onoratu Sinodu parochialu.

Se ne luminámu prin blandetie si se nu ne lasám a-fi cuprinsi de patim'a resbunarii, fiindca intielegerea

*) Rousseau

este mam'a fericirei, deorece mare adeveru zace in proverbiulu vechiloru Romani, cand dicu „*concordia parvae res crescunt discordia maximae dilabuntur*“ séu intielegerea face din lucrurile mici mari, éra ne-intielegerea pre cele mari le face mici, le distruge si strica. — Noi on. Sinodu se pertractăm tóte cauzele dupa invetiatur'a evangheliei cu duchulu blandetiei si capacitandu-ne unulu pre altulu se primimu ce e bunu si se delaturam ceea ce e reu.

Urméza ca noi se facem buna deschilinire intre ómenii, cari au a conduce veri cari treburi publice, si de vomu vedé, ca ei sunt cu trupu si sufletu pentru binele comunu si prin urmare pentru binele nostru, se-i ascultăm si se urmam sfaturile loru cu tóta grabirea; éra sfsturile acelor'a, carii sub masc'a buneii vontie tindu a seduce, nisuindu astfelu a stricá causeru sante, se nu le ascultati.

Numai acel'a e adeveratulu pastoriu, carele si pune sufletulu seu pentru turm'a s'a adeca: carele lucra pentru binele si fericirea turmei sale — care nu face asemenea, pre acel'a Christos Domnulu l'a numitu cu numele de furu si talhariu. Deci ca se cunósceti voi pre unii ca acei'a nu trebuesce alt'a, decât se priviti la trecutul loru, la presentulu loru si se cautati cine sunt, ce facu si cu cine se insotiescu; fiindcá (cantariu) caracteristic'a cunoscerii omenesci dupa dis'a filosofului sunt socii omului, càci dice: „*spunem cu cine te insotiesci, ca se-ti spun cine esti.*“ Séu dupa dis'a lui Solomonu dela capu 13 — v. 20 *sotiulu nebunului va fi nebunu.*“

Se trecem acum la cele interne ale parochiei nóstre.

Di insemnata este diu'a de astadi pentru noi V. S. càci astadi vom avé deoparte ocaziune de a ve arata icón'a cea mai adeverata a lucrurilor si intemplariloru din anulu trecut; éra de alta parte Dvóstra vediendu-le si cunoscundu-le acelea se poteti trage invetiatura dintrensele, cá pe viitoriu se sciti ce aveti de urmatu si de ce se ve feriti, ca se nu patiti reu si se ve mérga mai bine.

A.)

La acestu oficiu parochialu a intratu in anulu trecut 243 Nri Esib. care tóte s'au ispravitu afara de un'a si anume socót'a bis. si cultuala asupra carei'a On. Sinodu. va avea a-se pronunti'a astadi.

In parochi'a din Jadani sunt 233 Nre de case, cu 253 parechi casatorite, 964 suflete, dintre carii sunt 482 barbati si 482 femei.

Acésta comuna posiede 82 sessiuni urbariale dintre care credinciosii nostri au 46 sess. Dlu de pamentu Feger 33, éra 5 sessiuni au nemtii din Orczidorf, séu (Cocota).

S'au nascutu in parochi'a nóstra in anulu espiratu 26 barb. 14 fem. = 40, a reposatu 25 barb. 13 fem. = 38, s'au nascutu cu 2 mai multi.

Nasceri nelegiuite a fost, barb. fem. = 0.

Cununii au fost in anulu trecut 18.

Asemenandu nascerile din anulu 1886 cu ale anulului 1885 vedemu cà ele au scadiutu cu 11. Asemenandu mai departe reposarile din 1886 cu cele ale anulului 1885, resulta ca in anulu 1886 am avutu cu 24 casuri mai putiene casuri de mórte decât in 1885. Ér comparandu in fine cununiile din 1886 resulta, ca in 1886 s'au cununatu 11 mai multu ca in anulu 1885.

Concubinate in 1886 am avutu 12, din care in decursulu anulului s'au cununatu 4, dóue le-a defacutu mórtea, a remasu 6. Acestu oficiu parochialu a facut tot ce i-a statu in potintia si i-a fost permis prin lege pentru estirpirea acestoru casatorii nenaturale — dintre care afara de uniculu, carele nu e liberu, ceialalti toti sunt liberi — inse din raintia, séu indolentia nu voiescu a se cununá. Si acestu unulu stá cu soti'a s'a Lucreti'a Balaciu in procesu de divortiu, si nu voiu intardiá a aduce rezultatulu la cunoscingi'a On. Sinodu cand acela va fi finitu.

Reasumandu dar intemplarile anulului espiratu 1886, cu privire la miscamintele poporatiunei, vedem ca acel'a a fost pentru noi si comuna unu anu bunu si sanatosu. Si cand ne potemu bucurá ca mórtea a seceratu cu 24 victime mai putiene, decât in anulu 1885 si ca au avutu cu 11 cununii mai multe ca in anulu 1885, ca cu 6 s'au imputienatu concubinatele, care multiemita organeloru politice, ca dela cele mai mari pana la cele mai mici ni-au datu mana de ajutoriu. Este cava ce ne supara si ne umple de ingrijire si anume: ca nascerile dela 1881 încóce sunt in continua si inspaimentatória scadere, facia cu mortalitatea, pana ce tot atunci mortalitatea arata o urcare infioratóre ceea ce ve poteti convinge din urmátorele date:

	nasceri	mortii	scaderi
In 1881	51	47	—
„ 1882	48	58	10
„ 1883	64	75	11
„ 1884	67	81	14
„ 1885	51	62	11
„ 1886	40	38	—
Sum'a:	321	361	46

Acést'a ne adeveresce, ca la noi in unu ciclu de 6 ani au scadiutu poporatiunea comunei nóstre cu 40 persóne, care ne da o scadere de $6\frac{4}{6}$ procente suflete la anu. Din cele espuse aci nu credu se fie cineva atât de nepasatoriu, ca se nu-lu cuprindia o gróza óre care vediendu cum comun'a sa natala merge, desi mereu, dar totusi merge catra perire, nimicire sigura.

N'asi fi adeveratulu vostru parinte sufletescu nici va-si pofiti binele, déca a-si negá, séu ascunde staréa reala si n'asi pune inaintea ochiloru On. Sinodu acésta trista icóna a starei nóstre reale.

Aflarea modalitátii acestui mare si infricosiatu reu, care amenintia cu nimicire sigura comun'a nóstra, carea numai inainte cu 20—30 ani érá un'a dintre cele mai de frunte in comitatulu nostru, pre care

repositulu comite suprem Kulderer-Murányi, nu-o putea din destulu laudá si admirá; ar fi un'a dintre cele mai sante, mai mare si mai salutare chemare a acestui Sinodu parochialu.

Nu potu retacé se nu vi-o spunu, ca dupa cum am esperiatu eu, caus'a scaderii poporatiunei nóstre este morbulu *sifiliticu*, carele durere graséza in acést'a comuna dupa datele positive ce mi-le am castigatu dela anulu 1849, de cand prim'a óra a fost adusu acel'a in comun'a nóstra de catra unu poporeanu de aici. In anii ultimi, ba chiar in lunile de vara a anului trecut suferira in acestu morbu 53 persóne, intre carii chiar si ómeni de preste 50 ani. — Marturisescu, ca ómenii cuprinsi de acestu morbu blastamatu, sufocatu si éراسi reinviatu, venind la mine gârboviti ca vai de ei mi-cerura sfatulu, si se rugau se le dau povetie, pentruca ei stau sè se prapadésca. Eu pre acesti'a i-am indrumatu la mediculu tractualu carele visitandu-i li recomandá se mérga la spitalulu din Timisiór'a, inse acei'a neavend mijlócele necesarie — trebuira spre a-si aliná si potoli dorerile se recurga la medicamintele habeloru atotsciutóre. — Ve poteti inchipui ce vindecari defectuóse vor fi capatatu acesti'a si si ca prin astfelu de vindecari morbulu necum sè se nimicésca, elu va tot cresce si va infectá sangele si mai tare pana va aduce nimicirea poporatiunei. Si cá se ve convingu, éta vi spunu ca chiar in anulu trecut am inmormentatu 3 insi repositi prin infectarea sangelui de acelu morbu, ba chiar unu copilu in pantecele mamei sale capatendu-lu la 2 dile dupa nascerea s'a trebui sè se inmormenteze.

Acést'a este adeverat'a causa a descrescerii poporatiunei nóstre, — nu altcumu si aceea pacatósá dorintia, ca acuma partea femeésca doresce se fie mure cu barbatu — dar nu doresce a fi mama cu copii.

La estirpirea acestui'a celu mai bunu mijlocu ducatoriu la scopu ar fi On. Sin. cand DVóstra — luandu la sufletele DVóstra cele insirate de mine ati pune umeri la umeri pentru estirpirea loru si retienendu-ve insive si prin parintescile vóstre sfaturi retienendu si pre fiii vostri dela alunecare intrensele — sè se póta intari corpurile si prin trensele si poterea vóstra de procreatiune (inmultire).

Sanatatea e bogatie nepretiuita. Dreptce fiesce carele se nisúesca a-si tienea corpulu seu curatu si sangele seu neinfectatu, — càci precum orbului nici o bucurie nu-i póte causá stralucitóre colóre a aurului; tocmai asia nici o bucurie nu póte avé omulu de trupulu seu, déca acel'a nu e sanatosu. — Ferindu-ve dara de relele amintite, contribuiti fórté multu la intarirea vóstra atât materiala cât si corporala — nu altcum si la inmultirea vóstra.

Lips'a ocupatiunei duce pre omulu nascutu spre lucrare la petreteri pacatósé, de aceea On. Sinodu se puna la inimile sale cele ce vi spunu si urmandu-le va vedé, ca acelea nu-i potu fi nefolositóre.

In locu de a petrece voi si fiii vostri sarile si timpurile din lunile Octomvre—Martiu in povesti, jocu de carti si leneviri pacatósé, cautati mai bine inca de cu vara in marea gradina a naturei materialu de lucratu pentru sárile vóstre de iérna, unde langa cuptórele vóstre calde se impletiti cosieri, legati maturi, faceti perii si cosnitie, séu si altfelu de instruminte necesarie — dandu astfelu ocupatiune familiei vóstre o veti feri de a pófti petreccerile pecatósé. — Prin acelea ocupatiuni ve ve-ti cascigá insive cele de trebuintia pentru economi'a vóstra, precum si cele necesarie pentru traiulu vietii vótre. In dilele duminecei si-a serbatoriloru veniti cu totii la biserica, cá se dati multiemita lui Ddieu pentru sanatatea, ce vi-a dat'o, si-lu rogati, ca se nu o detraga aceea dela voi nici pe viitoriu. — Astfelu vi se vá inbunatati naravurile, astfelu nu va pófti nimenea sudórea si agonisit'a altui'a — fiindca fiesce-carele folosindu-si bine timpulul seu nu va fi silitu a duce lipsa, — éra neavend lipsa nu va pófti averea altui'a.

Comitetulu parochialu a tienutu in anulu acest'a 9 siedintie, éra Sinodulu parochialu 5. In acelea s'au pertractatu si ispravitu tóte causele bisericesci, scolari si fundationali. N'au intrelasatu comitetulu par. a satisfice dupa potintiele sale tuturoru insarcinariloru On. Sinodu, si daca n'au potutu se le faca tóte, dupa cum ar fi doritu, caus'a nu este atât'a comitetulu — cât mai vertosu acelu spiritu reu, carele face, cá mândri'a se inece si intunece intielepciunea nelasandu astfelu, cá sè se póta intemplá vre unu lucru bunu si folositoriu, numai pentrucá acel'a au fostu propusu de altulu si nu de densulu. Si de este ceva durerosu e imprejurarea, ca ómeni intieplepti tindu la chranirea acestui curentu nesanosu intre poporatiune, facand astfelu, cá cele mai salutare intreprinderi sè se nimicésca, sè se zadarnicésca.

Astfelu fiindu nu s'a potutu realisá cumpararea pamentului dela avocatulu Ludovic Kiss din Ving'a — fiindcá si aicea putien'a credintia si mândria au facutu, cá se nu se póta intari corpulu nationalu, ci se semta o perdere atât de mare, carea nu se va repara nici odata. On. Sinodu! si aici'a nu lips'a de bani au fost caus'a necumparării, ci mai vertosu invidi'a — càci banii dupa cum potemu a ve aretá ni-a fost acordati de Ven. Consistoriu, ér fapt'a si dorinti'a nóstra au fost causatu Prea Santitului, bunului si in veci neuitatului nostru archipastoriu si iubitoriu parinte cea mai inalta placere, carele nu intrelasá a-ne incuragea. Pedec'a a fost aici la noi si in noi insine — pentrucá dorinti'a unor'a de a vená in tulbure, carii imbatati de fumulu mandriei nisuirea inainte de tóte prin felu de felu de calumnii a atacá caracterulu celoru ce ostaneu la realisarea unui scopu maretiu si salutaru, — si asia li-a succesu a zadarnici unu ce bunu si pré folositoriu lucru, din care a-ti fi trasu folosu voi si fiii vostri. On. Sinodu se va póté convinge mai târdiu, cand va censurá socotile, ca cru-

cerinlu bisericescu bagatu in pamentu, mosie — nu numai ca nu e spre dauna, ci acel'a aduce folóse duple.

(Va urmá.)

Gresieli in educatiune.

Izvinu, 16. Ianuaru 1887.

Domnule Redactoru! Binevoiti ve rogu a-mi dá locu in colónele multu stim. DVóstra diariu „Biseric'a si Scól'a“ urmatóreloru:

Am facutu esperintia cá invetiatoriu, cumca unii prunci cand se trimitu pentru prim'a óra la scóla vinu cu totulu nepregatiti, si aducu cu sine unele inclinari rele primite din cas'a parintésca, de unde urméza unu greomentu duplu pentru invetiatoriu, càci elu trebue se faca acumu si ceea ce n'a facutu parintii si sè se lupte greu cu esterpirea reului adusu, de óre-ce invetiatoriulu trebue se aiba unu anumitu punctu de pornire spre ajungerea scopului ce-i este desemnatu prin chemarea s'a. — Elu trebue se fia intocmai acelui lucratoriu in buna socotéla, care mai nainte de a-si fi semenatu hold'a s'a, o curatia bine de spini si alte redacini, care ar poté impedecá desvoltarea semenaturei — o explotéza rationalu. Caus'a ca se trimitu la scóla unii prunci cu totulu nepregatiti este a-se atribuí unei negligintie séu nepriceperi, provenite dela parinti, care inse tóte le astépta dela invetiatoriu, pre cand si ei au óre-cari detorintie facia de pruncii lor, precum si responsabilitatea de parinti.

Câti invetiatori n'or datu de astfeliu de prunci, care in locu de a-se folosi de man'a drépta, se servescu — fiindu stengaci — de cea stânga; — câti éra nu vor fi avutu de lucru cu o séma de prunci, care din colo de: „tata, mama“ nu ne sciu spune altu nume, ci noi trebue se sciricimu dela altii numele parintiloru. Pruncii ar trebui deci se aiba o mica pregatire pentru scóla inca din cas'a parintésca si dela parinti (càci noi n'avemu gradini de copii), se-si scie spune numele si conumele lor, se cunósca numele parintiloru si a celor din casa, se scie, care e man'a drépta si care cea stânga, sè se scie singuri spelá pe facia si a-se peptená; se aiba adeca unele pregatiri potrivite cu etatea si trebuintiele lor, pentru ca astfeliu pruncii se vor ajutá multu venindu la scóla. Astfeliu parintii potu sperá la unu resultatu bunu prin activitatea si ostenelele invetiatoriului.

Scimu, cumca pruncii din fasia, dupa ce inceptu si ei a vedé obiectele din apropiere se incérca numai de cât a-le si prinde, ér dupa ce punu man'a pe atare obiectu, 'lu ducu, déca potu la gura, inse fara se scie, ca a potutu prinde unu cutitu, si se potu taiá, séu o lumina aprinsa si se potu arde, precum si alte obiecte, prin care se potu periclitá. Va se dica: la atari prunci lipsesce priceperea si judecat'a si nu sciu ce facu. Câte nenorociri nu s'a intemplatu cu pruncii prin nebagarea de séma a parintiloru! A-si

poté enumerá o multime de casuri speciale, inse credu ca vor fi multor'a cunoscuté.

Parintii se aiba dara o buna paza pentru pruncii lor si se nu le permita jocuri gresite: a-se jucá cu cutite, a amblá cu ace, a amblá cu chibrite (aprin-diele), a tiené bani de arama in gura s. a., cí facasi alte jocuri, de care se n'avemu nici o téma, ca se vor periclitá.

Sunt inclinári fórte uricióse a lasá pruncii de mici se-si tiena degetele in gura, pentru ca ei se vor incercá la acést'a si dupa ce vor fi mai mari, cand firesce — ómenii vor avé ce ride.

Mi-aducu aminte, ca am avutu la scól'a mea unu pruncu, care-si tiena desu degetele in gura, fiindu elu inclinat de micu la acést'a, — si numai cu greu mi-a succesu a-lu poté indreptá. A trebuitu bietulu se stea multu timpu la o mésa cu mine in scóla — sub paz'a si ochii mei, ér de câte ori si-a facutu alunecari cu degetele sale, i-am datu dreptu pedépsa se dica mai de multe ori mereu; „nu-mi voiu tiené mai multu degetele in gura,“ ori cà i-am interdisu a-se jucá cu ceialalti scolari in órele libere de câte ori s'a ivitu unu asemenea casu.

Asemenea facu reu acei parinti, cari sfredelescu urechile prunciloru spre a-le acatiá cercei, socotindu cà-i vor face mai frumosi séu nu sciu ce; dar se insiéla dloru si fia securi cà i-a facutu numai ridiculosi in fati'a ómeniloru cu minte. Paziti pruncii in curatienia si crescere buna, apoi carte si éra carte se aiba, si atunci fiti securi, ca veti avé prunci mandri si frumosi.

Am observatu in unele casi la satenii nostri cà se punu prunci de cei mici a-se postá la mancare pe mésa, unde nu arare-ori se intempla, de le varsa din blidu si facu si alte lucruri, éra pre atari prunci i-vedemu, ca se ceru pe mésa aprópe pana sunt de scóla, cea ce este o adeverata necuviintia. Apuca-te acum invetiatoriule si ada la cale buna pre acesti prunci reu desmeteciti de la parinti, dar grijesce ca ai se inghitá multe noduri amare cu ei!

O, càta nefericire este pentru acei prunci cari, nu se dau la scóla si invetiatura, simplamente din acea cauza de afirmare a parintiloru nesciutori: „n'o se-mi facu din copilu popa, nici dascalu;“ si de acea on. parinti preoti si frati invetiatori indemnati la tóta ocaziunea pre parinti a-si trimite pruncii la scóla, pentru ca fara scóla si invetiatura suntemu perduti si mâncamu cu lingur'a altui'a; fia-ve devis'a: se lup-tamu pentru binele si fericirea poporului!

Ioanu Mateic'a,
invetiatoriu.

In cestiunea fundatiunei fericitului preotu „Zachari'a Mihocu si soci'a sa Ecatarin'a Papp.“

In legatura cu cele publicate de noi in nume-rulu trecutu, cu privire la fundatiunea fericitului pre-

otu din Pocol'a, Zachari'a Mihocu, mai adaogemu pentru intregire ceea ce ne scrie unu amicu alu nostru, carele a cunoscutu bine viéti'a si imprejurările familiare ale reposatului in Domnulu. Amiculu nostru ne scrie urmatórele :

„A fost grea lupt'a, pre carea o-a luptatu reposatulu in acésta viéti'a. Si daca densulu „lupta buna a luptatu,“ meritulu in mare parte este a-se atribui si onoratei sale socii, dómnei *Ecaterin'a, nascuta Papp*, remasa astadi prin trecerea sociului ei din acésta viéti'a in celu mai profundu doliu. Precum acésta demna socia l'a sprijinitu pre reposatulu intru cascigarea frumósei averi, cu carea i-a binecuventatu Ddiu : toema asia a fost dorinti'a nestremutata a densei, cá se faca din rodulu muncii amenduror'a legatele foundationale, si precum se vede din testamentulu, pre carele lu-alaturu aci in copia, densii au facutu ambii acestu documentu, prin carele dispunu pentru casulu mortii asupra averii cascigate prin o neobosita activitate a amenduror'a.

In sensulu testamentului fundatiunea de 4000 fl. v. a. pentru ajutorarea studentiloru seraci de confesiunea nóstra dela gimnasiulu din Beinsiu va portá numele : „fundatiunea fericitului Zachari'a Mihocu si a sociei sale Ecaterin'a, nascuta Papp.“

Am amintitu acésta imprejurare pentru a intregi cele publicate de „Biserica si Scól'a“ in numerulu trecut, dar mai cu seama, cá se-se scie, si apretieze de toti vrednici'a acestei onorabile dómne, precum si alipirea si dragostea densei catra biserica si catra neamulu romanescu prin jert'a adusa pre altariulu Domnului.“

Multiemimu amicului nostru pentru deslusirile, pre cari a binevoitu a ni-le tramite, dandu-ne astfelu ocaziune de a intregi si suplini datele referitórie la acésta frumósa si nobila fapta.

In numerulu viitoriu vom publicá testamentulu sociloru Zachari'a Mihocu si Ecaterin'a, nascuta Papp in intregu cuprinsulu seu, cá fapt'a buna, severita de densii se-se scia si se-se cúnosca de toti, si cá pilda buna se fia si pentru altii, dintre noi, pre cari i-a binecuventatu Ddiu cu puterea de-a-i urmá pre calea binefacerii si a jert'ii pre altariulu lui Ddiu.

Si pana cand vom poté face acést'a, rogámu pre Ddiu, cá pre veduv'a reposatului in Domnulu Zachari'a Mihocu, pre dn'a preotésa Ecaterin'a, nascuta Papp, se-o mangaia, si se-i dea taria si putere, cá se póta se tréca dela dens'a paharulu amaratiunii, cauzate pria perderea cea ireparabila a neuitatului ei sociu.

D i v e r s e .

† *Necrologu.* Septeman'a trecuta primirámu trist'a scire, ca unu demnu membru alu bisericeii si natiunei nóstre, *Demetriu Tamásdanu*, proprietariu in Curticiu, membru alu comitetului parochialu si comunalu de

acolo, si membru alu congregatiunei comitatense in diu'a de 19/31. Ianuariu a. c. la 10 óre inainte de amédi a trecut la cele eterne, lasandu in celu mai profundu doliu pre fii si ficele sale : *Silvi'a*, maritata *Dr. Georgiu Plopu*, *Ioanu*, *Lucreti'a*, *Liviu* si *Corneliu*, pre ginerele seu *Dr. Georgiu Plopu*, fratii : *Michailu*, *Vasiliu*, *Petru* si *Stefanu*, surorile : *Iuli'a* si *Elen'a*, precum si numerosi consangeni si amici.

Reposatulu in Domnulu a fost membru onorabilei familii *Tamásdanu* din *Pecic'a*, carea in sinulu bisericeii si natiunei nóstre s'a distinsu atât de multu prin religiositate si alipire catra biserica si natiune, precum si prin diligentia si prin buna rânduiéla in ale economiei. Cá teneru reposatulu functioná mai antaiu cá notariu in comun'a *Pecic'a*, ér dupa aceea cá notariu in comun'a *Curticiu*. In acésta functiune nu remase timpu multu, ci se retrase in viéti'a privata, ocupandu-se cu economi'a si cu crescerea familiei sale.

Reposatulu participá cu multu zelu si bunavointia in afacerile bisericesci si scolare, ér in viéti'a sociala ér unu omu placutu si iubitu de toti. Dotatu fiendu de *Dumnediu* cu unu temperamentu blandu si cu o judecata seriósa — totdeún'a, cand avé ocaziune, indreptá pre consatenii sei din poporu la pace si buna intielegere, dovédindu-le, ca numai acést'a este calea, pre carea potu se inainteze.

Mórtea l'a rapitu pré iute din sinulu familiei sale, mai inainte de a fi terminatu crescerea fiiloru sei. A lasatu inse dupa sene unu nume bunu, si a mersu din acésta lume cu convingerea, ca pana cand i-a fost datu se petréca pre acestu pamentu, si-a indeplinitu cu acuratetia detorintiele, impreunate cu viéti'a.

Remasitiile pamentesci ale reposatului s'au depusu spre odichna eterna in cimiteriulu parochiei nóstre din *Curticiu* *Mercuri'a* trecuta la 11 óre inainte de amédi in fienti'a de facia a inteligentiei din *Curticiu* si juru si a intregu poporului din numit'a comuna.

Servitiulu funebru a fost oficiatu de catra parintele administratoru prot. alu *Aradului* *Moise Bocsianu*, ieromonachii *Vasiliu Mangra*, *Augustin Hamsea*, preotulu *Moise Mladinu* si protodiaconulu *Ignatiu Pap*.

Asociandu-ne si noi la doliulu familiei, i-dicemu, cá Ddiu se-o mangaia, ér reposatului se-i fia tierin'a usióra, si sufletulu seu se-lu asieze *Dumnediu* in locasiurile dreptiloru !

* *Convocare.* Dnii actionari ai institutului de creditu si de economii cá societate pe actiuni „*Timisiana*“ se convóca la a *II-a adunare generala ordinaria* carea se va tiené in *Timisiór'a* in 24. *Februariu* st. n. 1887 inainte de amédi la 10 óre in sal'a mica a hotelului „*Principele de coróna*.“ Obiecte de pertractare sunt : 1) *Raportulu* directiunei despre agendele institutului pre timpulu dela inceperea activitatii pana la 31. *Decemvre* 1886. 2) *Raportulu* comitetului de supraveghiare. 3) *Decidere* asupra bilantiului. 4) *Propunerea* directiunei si *decidere* asupra intrebuintiarii profitului. 5) *Alegerea* a 1 membru in directiune. 6) *Ficsarea* salariiloru. 7) *Eventuale* propuneri in sensulu §-lui 26 lit. g. din statute. — *Timisiór'a*, in 20. *Ianuariu* 1887. *Directiunea*. — Dnii actionari se facu atenti cá in sensulu §-lui 16 din statute numai acéi actionari potu partecipe la adunarea generala cu votu decisivu, cari sunt trecuti 6 luni mai nainte ca actionari in registruulu actiuniloru, si cari celu putienu cu o di nainte de adunare a depusu la cass'a societátii actiunile scrise pe numele loru, respective pe a acelor'a, pe cari ii reprezenta impreuna cu plénepotenti'a. — Acéi dni actionari, cari voescu a partecipe la adunarea generala prin plénepotentiatu, potu da plénepotintia in urmatoriulu modu :

„Plenopotentiez pe dlu N. N. a me representá la adunarea generala ordinaria a institutului de creditu si de economii „Timisian'a," carea se va tienea in 24. Februaru 1887 in Timisiór'a.

* *Statistic'a globului.* — Dupa cele mai recente date statistice, suprafatii'a pamentului, care cuprinde 134, 660,000 chilom. patrati, este locuita de 1,288,000,000 indiviei, cari se impartu dupa rase precum urméza: 369, 000,000 rasa alba, 552,000,000 rasa galbena, 190,000,000 rasa négra, 1,000,000 rasa rosia, 176,000,000 rasa maslina. Tóte aceste rase vorbescu 3,642 limbi si profeséza peste 1000 religiiuni, adeca: 335,000,000 crestini, din cari: 170,000,000 catolici, 75,000,000 ortodoxi, 80, 000,000 protestanti, 5,000,000 mosaici, séu Evrei, 260, 000,000 religiiuni asiatiche diferite, 160,000,000 mahometani, 200,000,000 religiiuni idololatre si feticiste. — Numerele anuale alu mortiloru este de 333 milióne 333,333 ceace face de di: 91,544, pe óra 3731, pe minutu 60 si pe secunda 1, de unde urméza, ca fiacare din pulsatiunile nóstre insemnéza mórtea unei creaturi umane. — planet'a nóstra, durat'a mijlocie a vietii omenesci este de 33 ani. O patrine a populatiunei móre inainte de 7 ani, o jume-de 17 ani. Din 100,000 de individi unulu singuru ajunge la etatea de 100 ani; unulu din 500 la 90 ani; unulu din 100 la 60 ani. — Ómenii insurati traescu mai multu decâtu cei neinsurati. Din 1000 individi, 65 se insóra. Casatoriile mai numeróse se facu in lunile Iuniu si Decemv-re. — Profesiunile esercita o mare influentia asupra lungimei vietii. Astfeliu, din 1000 insi, etatea de 70 ani o atíngu: 42 preoti, 40 agricultori, 33 comercianti, 32 soldati sau ampoiati, 28 advocati séu ingineri, 27 profesori si doctori. De aci se vede ca cei ce traiescu mai multu suntu preotii si agricultorii; ér cei ce traescu mai putienu suntu profesorii si doctorii! Lucru extra-ordinariu, tocmai acei ce suntu chemati a dá viéti'a fisica si intelectuala, au viéti'a mai scurta. Acést'a se esplica lesne, prin gravitatea si espunerea meseriei loru, care ii condamna a a respirá adeseori aerulu celu mai infectu, pe langa alte multe inconveniente si cause distrugetóre de viéti'a I.

Concurs.

Postulu invetiatorescu din Dieci, devenindu vacantu prin pensionarea din fondulu regnicolaru, a invetiatorului veteranu, Ignatie Bugarinu, prin resolutiunea Inaltului Ministeriu de cultu si instructiune publica Nr. 43.721—1886. comitetulu parochialu prin decisulu seu din 18. Ianuariu a. c. Nr. 3. publica acestu concursu, pe statiuneu invetiatorésca din Dieci, inspectoratulu Iosasielu, — protopresviteratulu Buteni; pe langa urmatórele emoluminte:

- 1) In bani gat'a 180 fl. v. a.;
- 2) In bucate gráu 8 cubule, cucuruzu 6 cub.;
- 3) In lemne, pentru scóla si invetiatoriu 12 stengeni;
- 4) Fênu 200 portiuni, séu 20 maji vechi;
- 5) Spese conferentiale 5 fl. v. a.;
- 6) Spese scripturistice 5 fl. v. a.
- 7) Dela liturgii pentru vii si morti 20 cr.;
- 8) cuartiru, grajdriu pentru vite, si gradina cospunzátóre.

Afara de aceste, daca alesulu invetiatoriu, va dovedi interesare si va aratá progresu in invetiatura cu pruncii scolari, — comitetulu parochialu se deobliga a-i ameliorá salariulu dupa meritu

Doritorii de a ocupá acestu postu, suntu avisati, re-cursele sale provédiute cu:

- 1) Testimoniu despre absolvarea sciintieloru pedagogice.
- 2) Testimoniu de calificatiune.
- 3) Testimoniu de limb'a magiara in intielesulu art. XVIII. §. 6. a legei din

an. 1879. 4) Atestatu de botezu. 5) Certificatu de moralitate si conduita de pana acumu.

Preferiti vor fi, cari potu vorbi fluidu limb'a magiara, si cari suntu mai teneri.

Competitorii la acestu postu sè se prezenteze inainte de alegere la St'a biserica, pentru a-se face cunoscuti poporului. —

Recursele, adresate comitetului parochialu din Dieci, — se-le trimita subscrisului inspectoru scol. cercualu per Al-Csill in Diecs, pana la 15/27. Februaru a. c. in carea di va fi alegerea.

Dieci, 18/30. Ianuariu 1887.

Din siedinti'a comitetului parochialu:

Leontinu Feieru, m. p.
membru notariu ad hoc.

In contielegere cu: GEORGIU LUPSI'A, m. p. preotu presiedint. com. par. inspectoru scol. cerc.

—□—

Pentru parochi'a de III. clasa **Budureas'a** cu fili'a **Carbunari**, in urmare decisului Préveneratului Consistoriu oradanu de dto 8/20. Decemvre a. s. 1886 Nr. 1074. B. se escrie concursu, pe langa urmatórele beneficii parochiale:

I. Dela parochi'a matre:

- a) biru dela 200 case $\frac{1}{2}$ mesura dela tóta cas'a facu 25 cubule pretiuitu à 5 fl. — facu 125 fl. v. a.
- b) Din pamentulu parochialu de 6 cubule venitu 40fl.
- c) Din 200 dile cu man'a de lucru venitu de 40 fl.
- d) Din tóte stolele inmormentári cununii boteze si alse venite stolare venitu de 80 fl.
- e) Bani gat'a pe calea repartitiei 66 fl. — Sum'a: 351 fl. v. a.

II. Din fili'a Carbunari:

- a) dela 60 case siepte si $\frac{1}{2}$ cubule cucuruzu à 5 fl. cubulu unui venitu de 37 fl. 50 cr.
- b) Din 60 dile de lucru cu mân'a unu venitu de 12fl.
- c) Din pamentulu parochialu de 6 cubule 20 fl.
- d) Pe calea repartitiei bani gat'a 33 fl. — Sum'a tóta 453 fl. 50 cr.

Doritori de a ocupá acésta parochie au a-si trimitte petitiunile adresate Comitetului parochialu din Budureas'a subscrisului protopresviteru pana la 7/19. Februaru éra in 8/20. Februaru, se vá tienea alegerea — avendu totu odata aspirantii si pana la alegere a-se presentá la Sant'a biserica — spre a-si areta desteritatea in oratorie si rituale.

Din Siedinti'a Comitetului parochialu din Budureasa tienuta la 1. Ianuariu 1887.

Comitetulu parochialu.

Cu intrevenirea mea: ELI'A MOG'A, m. p. protopresviterulu Beinsiului.

—□—

Publicatiune.

Subsemnatulu Scaunu protopresviteralu cá foru matrimonialu de I-a instantia, aduce la cunosciinti'a partiloru interesate, cumca: prin sentinti'a definitiva aprobata de Venerabilulu Consistoriu gr. or. oradanu sub datulu 24. Martiu 1886. Nr. 247. B., sau enunciatu desfacerea casatoriei intre partile Mihaiu Barzu si Mari'a Pautisiu, din Valea-mare pe calea procedurii edictale.

Lugasiulu-superioru, la 2. Ianuariu st. v. 1887.

Scaunulu protopresviteralu alu tractului Pestesiu cá foru de I-ma instantia.

—□—